

9. Hafta – Campylobacter spp. ve Direnç

Öğrenme Hedefleri

- Campylobacter türlerinin gıda kaynaklı önemini kavramak.
- Makrolid ve florokinolon direncini öğrenmek.
- Tavuk etindeki önemini değerlendirmek.

Temel Kavramlar

- Campylobacter spp.: Gram negatif, spiral şekilli bakteri; zoonotik gastroenteritlerin en yaygın nedenlerinden biridir.
- Makrolid Direnci: Klaritromisin ve azitromisine karşı gelişen direnç, ribozomal değişikliklerle ilişkilidir.
- Florokinolon Direnci: DNA giraz/topoizomerase mutasyonları ile ilişkilidir; en sık siprofloksasin direnci raporlanır.
- Kümes Hayvancılığı: Tavuk etleri en önemli bulaş kaynağıdır.

Gıdalarda Önemi

- Çiğ tavuk etlerinde yüksek prevalans.
- Çapraz kontaminasyonla mutfak ortamına bulaşır.
- Isıl işlemle kolayca yok edilir, ancak hijyen eksikliği risk oluşturur.

Neden Önemli?

- Antimikrobiyal direnç tedavi başarısızlıklarına yol açabilir.
- Florokinolon direnci dünya genelinde yaygındır.
- Makrolid direnci özellikle tedavi seçeneklerini kısıtlar.

Örnek Olay

- Türkiye’de yapılan bir çalışmada, tavuk etlerinden izole edilen Campylobacter jejuni suşlarının %80’den fazlasında siprofloksasin direnci rapor edilmiştir.

Tartışma Soruları

1. Campylobacter neden küresel ölçekte en sık bildirilen zoonotik patojenlerden biridir?
2. Florokinolon direncinin yaygınlığı halk sağlığı açısından ne gibi riskler oluşturur?
3. Tavuk üretiminde dirençli Campylobacter yayılımını azaltmak için hangi stratejiler uygulanabilir?

Kaynaklar

- WHO (2020). Campylobacter and antimicrobial resistance.
- EFSA & ECDC (2022). EU summary report on zoonoses and AMR.
- Türkiye’de Campylobacter direnç çalışmaları.